

Wyrok z dnia 25 lutego 2003 r.

III RN 31/02

Starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej jest od dnia 1 stycznia 1999 r. kompetentny do orzekania o odszkodowaniu za wywłaszczenie nieruchomości, przy czym od dnia 15 lutego 2000 r. rozstrzygnięcie o tym odszkodowaniu zamieszcza się bezpośrednio w decyzji o wywłaszczeniu nieruchomości.

Przewodniczący SSN Andrzej Wasilewski, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 lutego 2003 r. sprawy ze skargi Zofii J. i Stanisława J. na decyzję Wojewody M. w przedmiocie waloryzacji odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 października 2001 r., sygn. akt I SA 759/00,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Starosta powiatu g. decyzją z dnia 24 stycznia 2000 r. orzekł o waloryzacji odszkodowania przyznanego Zofii i Stanisławowi J. za wywłaszczoną nieruchomość. W odwołaniu od tej decyzji Zofia i Stanisław J. podnieśli, że odszkodowanie jest zbyt niskie i nie spełnia ich oczekiwań. Jednakże decyzję tę w dniu 20 marca 2000 r. utrzymał w mocy - działający z upoważnienia Wojewody M. - Kierownik Oddziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w Delegaturze - Placówce Zamiejscowej w S.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie, rozpoznający skargę Zofii i Stanisława J., wyrokiem z dnia 16 października 2001 r. [...], stwierdził nieważność powyższych decyzji. Sąd przyjął bowiem, że decyzja Starosty powiatu g. wydana zo-

stała na podstawie przepisu art. 129 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. Nr 115, poz. 741), który w dacie orzekania stanowił, iż odszkodowanie ustala wojewoda w drodze decyzji, a zatem Starosta nie był organem właściwym do wydania decyzji. Wynika to stąd, że w dniu 15 lutego 2000 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 stycznia 2000 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz innych ustaw (Dz.U. Nr 6, poz. 70), która między innymi zmieniła art. 129 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. Według nowego brzmienia tego przepisu odszkodowanie ustala starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Dopiero z chwilą wejścia w życie tej ustawy, tj. z dniem 15 lutego 2000 r., starosta stał się właściwy do ustalania odszkodowania albo jego waloryzacji. W niniejszej sprawie doszło zatem według NSA do rażącego naruszenia przepisów o właściwości, wyczerpującego dyspozycję art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zaskarżył powyższy wyrok rewizją nadzwyczajną, zarzucając mu rażące naruszenie art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. oraz art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) i na podstawie jej art. 57 ust. 2 wniósł o uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej wskazano, że przepisem art. 1 pkt 53 lit. a oraz lit. d ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 668 ze zm.) dokonano w art. 129 ust. 1 i 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami zmiany polegającej na zastąpieniu wyrazu „wojewoda” przez użyty w odpowiednich przypadkach zwrot „starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej”. Zmiany wprowadzone do art. 129 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami przez ustawę z dnia 7 stycznia 2000 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz innych ustaw nie dotyczyły właściwości organu orzekającego w sprawach o wywłaszczenie, lecz innej materii, to jest ustalania odszkodowania w decyzji o wywłaszczeniu, a nie jak dotychczas - w terminie miesiąca od dnia wydania decyzji o wywłaszczeniu. Sąd przeoczył więc, że zmiana właściwości w sprawach dotyczących odszkodowanie za wywłaszczenie nieruchomości, następująca od dnia 1 stycznia 2000 r., dokonała się przed wejściem w życie ustawy z dnia 7 stycznia 2000 r., wobec czego obowiązywała w okresie wydawania decyzji przez Starostę powiatu g. W tych okolicznościach nie było podstawy do stwierdzenia nieważności wydanych

decyzji, a w konsekwencji do oparcia orzeczenia na przepisie art. 22 ust. 1 ustawy o NSA.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest zasadna. Przepis art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stanowił w swym pierwotnym brzmieniu, że odszkodowanie za wywłaszczenie nieruchomości ustala wojewoda w drodze decyzji, która powinna być wydana w terminie miesiąca od dnia wydania decyzji o wywłaszczeniu. Powołany przepis został zmieniony przez art. 137 pkt 37 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa, która - za wyjątkiem niektórych innych przepisów - weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. Od tego dnia właściwy w sprawach odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości stał się starosta wykonujący zadania z zakresu administracji publicznej, przy czym decyzję tę należało nadal wydać w terminie miesiąca od dnia wydania decyzji o wywłaszczeniu. Natomiast zmiana treści art. 129 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, dokonana przez ustawę z dnia 7 stycznia 2000 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz innych ustaw, która weszła w życie z dniem 15 lutego 2000 r., polegała na skreśleniu przepisu ust. 4 (uprawniającego wojewodę do orzeczenia w jednej decyzji o wywłaszczeniu i odszkodowaniu) i nadaniu nowego brzmienia przepisowi ust. 1, stanowiącego od tej daty, że odszkodowanie ustala starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej w decyzji o wywłaszczeniu nieruchomości. Rację ma zatem wnoszący rewizję nadzwyczajną, że kompetencją do orzekania w sprawach odszkodowań za wywłaszczenie nieruchomości dysponowali starostowie wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej począwszy od dnia 1 stycznia 1999 r., zaś od dnia 15 lutego 2000 r. zmiana uległa jedynie treść tej kompetencji w tym sensie, że o odszkodowaniu orzeka się bezpośrednio w decyzji o wywłaszczeniu nieruchomości. Stwierdzenie przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie nieważności decyzji o odszkodowaniu wydanej w niniejszej sprawie przez Starostę powiatu g. w dniu 24 stycznia 2000 r. oraz utrzymującej ją w mocy decyzji Wojewody M. z dnia 20 marca 2000 r. jest więc rażącym naruszeniem art. 129 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami w związku z art. 22 ust.1 pkt ustawy o NSA.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak sentencji.

=====